

Seletuskiri justiits- ja digiministri 07.01.2026 käskkirja nr 2 „Justiits- ja Digiministeeriumi ning tema valitsemisala asutuste 2026. aasta eelarve kinnitamine" muutmise juurde

Vastavalt riigieelarve seaduse § 59¹ tähendab riigieelarve vahendite ülekandmine nende kasutamise tähtaja pikendamist ühe eelarveaasta võrra. Riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 19.12.2019 määruse nr 112 „Riigi eelarvestrateegia, riigieelarve eelnõu ja töhustamiskava koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord ning riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord“ § 11-13.

Käskkirjaga muudetakse justiits- ja digiministri 07.01.2026 käskkirja nr 2 „Justiits- ja Digiministeeriumi ning tema valitsemisala asutuste 2026. aasta eelarve kinnitamine“. Käskkirja lisas 12 on kajastatud 2025. aasta riigieelarve piirmääraga vahendite (liik 20) kasutamata eelarve ülekandmine. Käskkirja lisas näidatakse kulude suurenemine negatiivse märgiga ning kulude vähenemine positiivse märgiga.

Ülevaade Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala 2025. aasta piirmääraga vahendite eelarvest

Justiits- ja Digiministeeriumi (edaspidi JDM) valitsemisala 2025. aasta piirmääraga eelarve koos 2024. aastast üle toodud vahendite (30,4 mln eurot), lisaelarve (4,4 mln eurot) ja VV sihtotstarbelisest reservist (2,8 mln eurot) saadud vahenditega on **265 mln eurot**. Piirmääraga eelarve täitmine on **240,4 mln eurot** ehk eelarvest kasutati ära **91%**. Kasutamata jäi piirmääraga vahendeid **24,4 mln eurot**, mis moodustab **9%** valitsemisala eelarvest. 2026. aastasse on võimalik üle kanda **22,7 mln eurot**, sh 2,2 mln eurot viidi üle erakorraliselt jaanuaris. Kasutamata jäänud eelarvest jäetakse 2026. aastasse üle kandmata kokku 1,7 mln eurot, sh VV sihtotstarbelisest reservist 2024. aastal eraldatud vahendid (0,4 mln eurot), mida ei saa enam üle kanda ja Riigi Kinnisvara AS (edaspidi RKAS) kinnistukulude eelarve jääk (1,3 mln eurot).

JDMi valitsemisala kulude eelarve on 2025. aasta riigieelarve seaduses kinnitatud 2 tulemusvaldkonna ja 14 programmi tegevuse lõikes.

Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK

Tulemusvaldkonna lõplik piirmääraga eelarve 2025. aastal oli 168,5 mln eurot, millest suurima eelarvega tegevused olid “Karistuste täideviimise korraldamine” (43%) ja “Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine” (30%). Asutustest olid kõige suurema eelarvega vanglad (40,7%) ja kohtud (20,2%).

Tulemusvaldkonna lõplik eelarve suurenes algselt planeerituga võrreldes 8,2 mln euro võrra järgnevatel põhjustel:

- 2024. aastast ülekantud vahendid suurendasid kulude eelarvet 10,1 mln euro võrra;
- 2025. aasta riigi lisaelarve seaduse muudatustest tulenevalt vähenes kulude eelarve kokku 2,5 miljonit eurot, sh suunati kinnisvarainvesteeringutesse Kalaranna 28 rajatava kommunismi ja vene imperialismi kuritegude teadmuskeskuse investeeringute katteks vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.07.2025 nr 122 otsusele 1 miljon eurot, Eesti Kohtueksperitiisi Instituudile elutsükli

lõppu jõudnud tehnika vahetuseks (massispektromeeter (QTOF) ja vedelikkromatograaf (HPLC) 0,43 miljonit eurot, generaatorite soetuseks tagamaks Prokuratuuri toimepidavus 0,2 miljonit eurot, kohtuhaldus- ja eelarvemudelile ülemineku käivitamiseks 0,5 miljonit eurot 2026. aastaks, Pärnu kohtusaalide ehitustöödeks kokku hoitava pinna arvelt 0,06 miljonit eurot ning muud väiksemad muudatused;

- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati 0,6 miljonit eurot kohtutele õigusemõistmise tagamiseks.

2025. aasta piirmääraga eelarve täitmine oli 164 mln eurot, mis moodustas lõplikust eelarvest 97,4%. Kasutamata jäi 4,3 mln eurot, millest omakorda on võimalik 2026. aastasse üle kanda 3,7 mln eurot. Piirmääraga eelarvest jäid vahendid kasutamata peamiselt seetõttu, et osa planeeritud tegevusi ei jõutud aasta jooksul ellu viia ning need lükkusid järgmisesse aastasse. Seda mõjutasid eelkõige hankemenetluste ja arenduste viibimine (nt hangetele ei tulnud pakkumisi), samuti vanglate teenistujate liikumine ning täitmata ametikohad, mille tõttu jäi töjõukulude kasutus kavandatud väiksemaks. Lisaks viidi osa koolitusi ja rahvusvahelisi tegevusi läbi planeeritud väiksemas mahus, poolleiolevad kohtuasjad ei lõppenud. 2026. aastal kasutatakse need vahendid edasi lükatud tegevuste elluviimiseks, sealhulgas arenduste lõpetamiseks, õigusabi ja toetuste maksmiseks ning koolituste läbiviimiseks. **Enamus kuludest on kohustustega kaetud ning tegemist ajas edasi lükkunud ja konkreetsete tegevustega seotud jääkidega.**

Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm

Õigusriigi ja õigusloome kvaliteedi tagamine

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,6 mln eurot**, millest üle saab kanda 0,1 mln eurot. Üle jääb kandmata RKAS kulude osa. Jääk tekkis peamiselt seetõttu, et osa toetusi ja kulusid kasutati planeeritud väiksemas mahus, näiteks jäid osaliselt välja maksmata stipendiumid (nt üliõpilaste teadustööde preemiad ja Õigusloomeakadeemia stipendiumid) ning mõned toetused kasutati väiksemas ulatuses. Samuti mõjutas jääki töötajate liikumine ja täitmata ametikohad, mille tõttu jäi töjõukulude kasutus kavandatud väiksemaks. Lisaks kujunesid mõned kulud, näiteks liikmemaksud, planeeritud väiksemaks, mistõttu jäi osa vahendeid kasutamata. 2026. aastal kasutatakse jääke eelkõige samade tegevuste jätkamiseks, sealhulgas stipendiumite väljamaksmiseks, toetuste maksmiseks ning liikmemaksude tasumiseks. Samuti suunatakse vahendid töötajatega seotud kulude katteks ja tegevuste täielikuks elluviimiseks, mis 2025. aastal osaliselt edasi lükkusid.

Konkurentsivõimelise ärikeskkonna tagamine

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,4 mln eurot**. Jääk tekkis peamiselt töötajate liikumise tõttu Konkurentsiametis ja Andmekaitse Inspektsioonis, mille tulemusena jäi planeeritud vähemaks koolitusi, lähetusi ning ära jäi ka mitu suuremat üritust ja uuringut. Lisaks kujunesid mitmed kulud planeeritud väiksemaks, sh osa liikmemaksudest. 2026. aastal kasutatakse vahendeid eelkõige registreeritud ja arendustegevuste elluviimiseks ning töötajatega seotud kulude katteks. Samuti finantseeritakse ära jäänud tegevused (nt koolitused ja üritused).

Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,9 mln eurot**, peamiselt Prokuratuuri ja Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi tegevustest. Jääk tekkis tegevuste ümberkorraldamise, töökoormuse muutuste ning personalimuutuste tõttu, mistõttu lükati osa rahvusvahelisi kohtumisi ja tegevusi edasi. Lisaks käivitus osa tegevusi (nt stipendiumiprogramm) hiljem kui planeeritud. 2026. aastal kasutatakse vahendeid kohtumiste korraldamiseks, stipendiumite väljamaksmiseks ning töötajatega seotud kulude katteks. Samuti kaetakse rahvusvahelise koostöö tegevused, mis 2025. aastal edasi lükkusid.

Karistuste täideviimise korraldamine

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **1 mln eurot**, peamiselt vanglate tegevustest, millest üle saab kanda 0,9 mln eurot. Jääk tekkis peamiselt koolituste ära jäämise ning täitmata ametikohtade tõttu (värbamisraskused ning probleem teenistuses olevate töötajate hoidmisega (just vanglaametnike osas)), mille tõttu jäi tööjõukulude kasutus plaanitud väiksemaks. Lisaks oli jäägi tekkimise põhjuseks prognoositust kõrgem puudumiste määr, mida mõjutasid eelkõige haigus- ja hoolduslehed ning tasustamata puudumised. 2026. aastal kasutatakse vahendeid hüvede paketi laiendamiseks, suunatakse nõuete katteks (osaline töövõimekaotus), koolituste läbiviimiseks ning samuti kaetakse tööjõukulud, mis on seotud lisandunud ülesannetega.

Õigusemõistmise ja õigusteenuste tagamine

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **1,4 mln eurot**, peamiselt kohtute tegevustest, millest saab üle kanda 1,1 mln eurot. Üle jääb kandmata RKAS kulude osa ning tulenevalt programmipuu muudatustest liigub 0,2 mln eurot tegevusele „Kesksete IT-teenuste osutamine“. Jääk tekkis mitme teguri koosmõjul, sh töötajate liikumisest ja täitmata ametikohtadest, mille tõttu jäi tööjõukulude kasutus väiksemaks. Lisaks viibisid mõned hanked ja analüüside, uuringute tellimised või lükkusid arendused edasi. 2026. aastal kasutatakse vahendeid arenduste lõpetamiseks, kriisivalmiduse seotud kulude katteks, õigusabi finantseerimiseks ning turvateenistuse moodustamisega kaasnevate kulude katteks. Samuti viiakse ellu tegevused, mis 2025. aastal osaliselt edasi lükkusid.

Kesksete IT-teenuste osutamine teistele valitsemisaladele (alates 2026. a Kesksete IT-teenuste osutamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **41 tuh eurot**, aga tulenevalt programmipuu muudatusest kandub uuele tegevusele üle 0,3 mln eurot Registrate ja Infosüsteemide Keskuse (edaspidi RIK) eelarves (tegevuselt „Õigusemõistmine ja õigusteenuste tagamine 0,2 mln eurot ning tegevuselt „Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus“ ja „Karistuste täideviimise korraldamine“ 0,1 mln eurot). Jääk tekkis IT-teenuste arendamise ja juurutamisega seotud tegevuste nihkumisest ajaliselt järgmisse eelarveperioodi. Osa kulusid ei realiseerunud planeeritud mahus ka seetõttu, et klientasutuste vajadused ja ajakavad muutusid aasta jooksul. Hanked on läbiviidud ja lepingud sõlmitud, jääke kasutatakse järgmises perioodis infosüsteemide (dokumendihaldussüsteem, kriminaalhooldussüsteem) arendamise ja osutamise jätkamiseks.

Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND

Tulemusvaldkonna lõplik piirmääraga eelarve 2025. aastal oli 81,6 mln eurot, millest suurima eelarvega tegevused olid „Digiriigi alusbaasi kindlustamine“ (73,4%) ja „Küberturvalisuse tagamine“

(18,3%). Asutustest olid kõige suurema eelarvega Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus (edaspidi RIT) (42,6%) ja Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi RIA) (41,6%).

Tulemusvaldkonna lõplik piirmääraga eelarve suurenes algselt planeerituga võrreldes 14,5 mln euro võrra järgnevatel põhjustel:

- 2024. aastast ülekantud vahendid suurendasid kulude eelarvet 15 mln euro võrra;
- 2025. aasta riigi lisaelarve seaduse muudatustest tulenevalt vähenes kulude eelarve kokku 2,5 mln eurot, sh suunati
  - Riigikogu Kantselei poolt RIA eelarvesse 1,9 mln eurot valimiste infosüsteemi arendamiseks;
  - 0,1 mln eurot Rahandusministeeriumi poolt RITi arvutitöökoha alusteenuse, serveri alustaristu teenuse ning nendega seotud tugiteenuste osutamiseks;
  - 0,1 mln eurot RITile Muinsuskaitseametile osutatud teenuste eest, eelkõige kultuurimälestiste registri ja muuseumide infosüsteemi majutus-, haldus- ja arenduskulude katteks;
  - vahendeid ümber 1,2 mln eurot tulenevalt küberreservi projektide arenduseplaanide ja prioriteetide ümberhindamisest ja mitmete küberturbe projektide arenduste viibimisest
  - 1 mln eurot digiriigi pilve kolimiseks, millega parandatakse väljapoole Eesti territooriumi riigi võtmetähtsusega IT-teenuste varundamist;
  - 2,4 mln eurot teadus- ja arendustegevuste vahendeid 2026. aastasse;
  - 0,2 mln eurot kuludest IT investeringutesse (automaatse kirjutustõlgi lahenduse ja Eesti Keele Instituudi avalike veebiteenuste ligipääsetavuse arendusteks);
  - Tulemusvaldkondade vaheliste muudatuste tõttu suurenes kulude eelarve 0,2 mln euro võrra.
- Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelisest reservist eraldati 2 mln eurot Riigi keskse infoturbe/küberturvalisuse tagamiseks ja intsidentide seiramiseks, andmesaatkonna majutatavate infosüsteemide ja andmekogude kasvuga ja turvalisusega seotud kulude katmiseks ning riigikaitseülesannete täitmiseks vajalikud infosüsteemide ja andmekogude pilvekõlblikuks tegemiseks.

2025. aasta piirmääraga eelarve täitmine oli 65,9 mln eurot, mis moodustas lõplikust eelarvest 81%. Kasutamata jäi 15,7 mln eurot, millest omakorda on võimalik üle kanda 15,3 mln eurot.

Digiühiskonna tulemusvaldkonnas on kasutamata vahendite jääk kokku 15,7 mln eurot, millest suurim osa – umbes 13,7 miljonit eurot – on seotud digiriigi alusbaasi arendustega. Tegemist on eelkõige RIT IT-arenduste ja hangete läbiviimisel tekkinud viivitustega. Lisaks mõjutasid jääki koostööpartnerite tööjõupuudus ning asjaolu, et mitmed projektid osutusid planeeritust odavamaks. Väiksemad jäägid on seotud ka sellega, et personaliliikumise tõttu jäid osa koolitused, üritused ja muud tegevused ajutiselt tegemata. **Enamus kuludest on kohustustega kaetud ning tegemist ajas edasi lükkunud ja konkreetsete tegevustega seotud jääkidega.**

Digiühiskonna programm

Digiriigi arenguhüpped (alates 2026. aastast Personaalse riigi ja kasutajakesksete teenuste arendamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,2 mln eurot**. Jääk tekkis peamiselt seetõttu, et osa planeeritud arendusi toimus oodatust aeglasemalt ning nende kulud nihkusid järgmisesse eelarveaastasse (turvatestimised, litsentsid, tootetoed). Tekkinud jäägid kantakse üle ning kasutatakse järgmises perioodis pooleliolevate arenduste lõpuleviimiseks. Vahendid suunatakse digiriigi uute lahenduste ja teenuste arendamisse, et saavutada programmi eesmärkideks seatud arenguhüpped.

Digiriigi alusbaasi kindlustamine (alates 2026. aastast on jagunenud kolmeks tegevuseks: Digiriigi teenuste ja platvormide tagamine, Andmepõhise ühiskonna arendamine, Personaalse riigi ja kasutajakesksete teenuste arendamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **13,7 mln eurot**, peamiselt RIT tegevustest, millest saab üle kanda 13,3 mln eurot (tulenevalt programmipuu muudatustest liigub osa jäägist teistele tegevustele). Osa eelarvejäägist on seotud RIT klientide poolt lisateenuste tellimiseks eraldatud vahenditega, mida ei kasutatud 2025. aastal kogumahus, kokku u 0,5 mln eurot. Samuti ei ole RIT-i arvutitöökohateenusele ute klientide liitumine ning olemasolevate klientide üleminek uuele ATK standardile ja pilveteenustele läinud päris algse plaani järgi. Sellega seotud kulud ei realiseerunud 2025. aastal kavandatud mahus ning lükkusid järgmisse perioodi. Migreerimine puudutab lisaks riist- ja tarkvarale otseselt ka infoturbetaenuseid, mis on mahupõhised (nt logimine), turbeteste ja SEC arendusi. Tegevused jätkuvad ja sellega kaasnevad ühekordsed kulud tuleb katta 2026. aastal. ATK kasutajate nõukoda tegi 20. jaanuaril 2026 otsuse, et RIT-i 2025. aasta eelarvejääki kasutatakse aastatel 2027-2029 ATK teenuste puudujäägi katmiseks, mis tuleneb standardteenuse tegeliku kulu (1900 eurot töökoha kohta) ja uutele klientidele rakendatava hinnataseme (1500 eurot töökoha kohta) erinevusest. Samuti lükkus osade hangete tarne ja sellest tulenevalt ka tegelikud kulud edasi järgmisesse aastasse (nt RIKS generaator), mistõttu jäi osa vahendeid kasutamata. Kuna tegemist on mahukate hangetega, jätkub nende tegevuste elluviimine ka 2026. aastal. Ülejäänud vahendid kasutatakse järgmisel aastal samade digiriigi teenuste ja platvormide arenduste lõpuleviimiseks ning olemasoleva taristu töökindluse tagamiseks. Lisaks suunatakse vahendid kriitilise digitaristu, sealhulgas turvalise kõneside- ja satelliitside arendustega seotud investeringuteks, kus tekkepõhiste kulude teke on nihkunud järgmisse perioodi.

Riikliku küberturvalisuse juhtimine ja koordineerimine (alates 2026.a Riikliku küberturvalisuse tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,4 mln eurot**. Jääk tekkis peamiselt seetõttu, et osa planeeritud tegevusi jäi ellu viimata või lükkus edasi täitmata ametikohtade tõttu. Samuti kaeti mitmed kulud, näiteks koolitustega seotud väljaminekud, muudest sihtotstarbelistest vahenditest, mistõttu põhieelarvest vahendeid ei kasutatud. Osa tegevusi, sh üritused, uuringud ja koostööprojektid, ei realiseerunud planeeritud mahus või ajaraamis. Tekkinud jäägid kantakse üle järgmisesse perioodi ning kasutatakse edasi lükatud tegevuste elluviimiseks (KÜDI kursuste finantseerimine).

Suundumuste, riskide ja mõjude analüüsivõime arendamine (alates 2026. a Riikliku küberturvalisuse tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,5 mln eurot**, peamiselt RIA tegevustest. Jääk tekkis olulises osas ettemakstud periodiseeritud litsentside kuludest, mis kajastuvad tekkepõhiselt eelarve

täitmisena litsentside kehtimise aastal ning EL toetuse (Euroopa küberkompetentsikeskuse Eesti koordinatsioonikeskuse jätkusuutlikkuse tagamise tegevused) omaosaluse eelarvevahenditest, mis on eraldatud RIAle ette pikemaks perioodiks kui eelarvesaasta. Tegevused jätkuvad 2026. aastal.

Küberturvalisuse tagamine (alates 2026. a Riikliku küberturvalisuse tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,7 mln eurot**, peamiselt RIA tegevustest. Jääk tekkis olulises osas seetõttu, et osa kavandatud tegevusi ja hankeid ei realiseerunud planeeritud mahus või tekkepõhised kulud lükkusid ajaliselt järgmisse eelarveaastasse (nt ettemakstud periodiseeritud litsentside kulud, mis kajastuvad tekkepõhiselt eelarve täitmisena litsentside kehtimise aastal). Samuti mõjutab jäägi teket VV sihtotstarbelisest reservist eraldatud vahendite kasutamine majandusjulgeoleku ja elutähtsate teenuste (ETO) kuludeks. 2025. aastal viidi läbi võtmetähtsusega elutähtsate teenuste osutajate turvatestimisi ja koolitamisi, tegevused jätkuvad 2026. aastal.

Sidevaldkonna regulatiivse keskkonna tagamine (alates 2026. a Sidevaldkonna õigusruumi tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,06 mln eurot**. Jääk tekkis peamiselt seetõttu, et kavandatud tegevuste ja liikmemaksude tegelik maht ja maksumus kujunesid osaliselt esialgsest planeeritust väiksemaks (sideettevõtjate kulude hüvitamine, loobuti ETSi liikmemaksust), lisaks väiksema lähetuste, meeskonnaürituste mahu ja edasi lükkunud koolituste tõttu. Tekkinud jäägid kantakse üle ning kasutatakse järgmises perioodis edasi lükatud tegevuste elluviimiseks. Vahendid suunatakse sidevaldkonna regulatiivse keskkonna arendamise ja ajakohastamise, et tagada turu toimimine ja vastavus kehtivatele nõuetele.

Väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrkude väljaarendamine (alates 2026. a Sidevaldkonna õigusruumi tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,05 mln eurot**. Jääk tekkis peamiselt töötajate liikumise tõttu, mille tulemusena kujunes lähetuste ja meeskonnaürituste tegelik maht kavandatust väiksemaks ning osa koolitusi lükkus järgmisse eelarveperioodi. Tekkinud vahendid suunatakse järgmisel aastal edasi lükatud tegevuste elluviimiseks ning tähtajaliste töölepingutega seotud kulude katmiseks.

5G-taristu ja -teenuste arendamine (alates 2026. a Sidevaldkonna õigusruumi tagamine)

Programmi tegevuse eelarvest jäi kasutamata **0,05 mln eurot**. Jääk tekkis struktuurimuudatustest tingitud teenistujate liikumise tõttu, mille tulemusena kujunesid lähetuste ja ürituste mahud kavandatust väiksemaks ning mitmed koolitused lükkusid järgmisse eelarveaastasse. Tekkinud vahendid suunatakse järgmisel perioodil ellu viimata jäänud tegevuste finantseerimiseks ning töötajatega seotud kulude katmiseks.

INVESTEERINGUD

Valitsemisala investeeringute lõplikuks piirmääraga eelarveks kujunes 2025. aastal 14,7 mln eurot, sellest 3,7 mln eurot olid 2024. aastast ülekantud vahendid. Kõige olulisemas mahus on IT investeeringuid (75,5%). Eelarvet täideti 10,4 mln euro ulatuses ning jäägiks kujunes 4,3 mln eurot. **2026. aastasse kantakse üle 3,6 mln eurot.** Vanglatele eraldatud toimepidavuse vahenditest

tagastatakse 0,3 mln eurot (objektikood IN004000, IN004080), sest soetus (vanglale generaator) läks planeeritust odavamaks

Investeeringute tegevuse eelarve jääk tekkis peamiselt seetõttu, et mitmete planeeritud IT- ja digitaristu investeeringute elluviimine lükkus ajaliselt järgmisse eelarveaastasse. Näiteks sõltus osa investeeringutest hangete õnnestumisest, tarne tähtaegadest ning tehniliste lahenduste täpsustumisest, mistõttu ei olnud võimalik kavandatud kulusid aasta jooksul täielikult realiseerida. Osa investeeringuid on oma olemuselt mitmeaastased ning nende rahastamine ja realiseerimine jaotub mitme aasta peale, mis tähendab, et kulud nihkuvad loomulikult järgmisse perioodi. Tekkinud eelarvejäägid kantakse üle järgmisesse eelarveaastasse ning kasutatakse juba alustatud investeeringute lõpuleviimiseks ja uute hangete elluviimiseks. Vahendid suunatakse eelkõige riigi keskse digitaristu, infosüsteemide töökindluse ja turvalisuse parandamise, sealhulgas seadmete soetusse, teenuste arendamise ning kriitiliste IT-lahenduste uuendamisse. Lisaks võimaldab jääkide kasutamine järgneval aastal tagada investeeringute järjepideva elluviimise ja vältida olukordi, kus strateegilised arendused peaksid ajutiste rahapuuduste tõttu katkema.

IT investeeringute (objektikood IN002000) kasutamata eelarve 2,6 mln eurot koosneb peamiselt RITi (1,1 mln eurot), RIA (1,1 mln eurot) ja RIKi (0,2 mln eurot) jäägist. 2026. aastasse kantakse üle 2,2 mln eurot.

RIT investeeringute vahendid jäid kasutamata peamiselt hangete ja tarnetega seotud viivituste tõttu. Riigiülese serverite ja võrguseadmete hanke vaidlustamise tõttu nihkus hanke ajakava ligikaudu poole aasta võrra edasi ning leping sõlmiti alles 2025. aasta detsembris. Sellest tulenevalt ei olnud võimalik planeeritud soetusi 2025. aastal ellu viia ning need viiakse lõpule 2026. aastal, sh serverite ja võrguseadmete soetus summas 1,7 mln eurot ning Riigipilv2 S3 serverite soetus summas 1,2 mln eurot. Lisaks täpsustus andmesalvestuse tarkvara hanke sisu, mille tulemusena osutus investeering ühekordse kulu asemel mitmeaastaseks ning jaotub perioodile 2026–2030, summas ca 211 tuhat eurot aastas. Tekkinud jäägid kantakse üle ning kasutatakse nimetatud investeeringute elluviimiseks vastavalt uuendatud ajakavale.

RIA investeeringute vahendid on kavandatud 2025. aastal alustatud hankelepingute alusel tellitavate IT-arendustööde elluviimiseks, mille tegevused jätkuvad 2026. aastal. Vastavalt sõlmitud lepingutele viiakse järgmisel perioodil ellu mitmed olulised arendused, sealhulgas salvestusserverite soetamine ning erinevate digiteenuste edasiarendused (EITS portaali arendused, sündmusteenused, eesti.ee platvorm, riiklik postkast, pääsuõiguste süsteem, riigiportaal, andmenõusolekuteenus ja andmejälgija ning X-tee arendused). Tegemist on mitmeaastaste arendustöödega, mille elluviimine toimub kooskõlas hankelepingutes sätestatud ajakavaga. Vahendid suunatakse arenduste jätkamiseks ja lõpuleviimiseks, tagades riigi kesksete digiteenuste töökindluse ja edasiarengu.

RIKil on lepingud sõlmitud dokumendihaldussüsteemi (DHS) ja kinnistusraamatu menetlustarkvara infosüsteemi (KRIS5) arendamiseks, tööd jätkuvad 2026. aastal.

JDM kuludest suunati 1 mln eurot kinnisvarainvesteeringutesse (objektikood IN030012) Kalaranna 28 rajatava kommunismi ja vene imperialismi kuritegude teadmuskeskuse investeeringute katteks vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.07.2025 nr 122 otsusele. RKAS poolt läbi viidava kinnisvarainvesteeringu ettevalmistustöödega alustati 2025. aastal, hanke tulemused selguvad ja tööd valmivad 2026. aastal.

Masinate ja seadmete (objektikood IN004000) kasutamata eelarve 0,2 mln eurot sisaldab Prokuratuurile planeeritud generaatori soetust. Generaatori soetamiseks vajalik hange on läbiviidud, tarne toimub 2026. aastal.

VV sihtotstarbelisest reservist süsteemide pilvekõlblikuks muutmiseks eraldatud vahendite (objektikood SR030087) 0,2 mln eurot kasutamisel tekkis RITil jääk, sest vahendid laekusid aasta lõpus ja ei olnud võimalik planeeritud tegevustega 2025. aastal alustada. Vahendid kantakse üle ja suunatakse 2026. aastal vastavate arendustegevuste elluviimiseks.